

List otwarty 92 organizacji społecznych:

Aby uniknąć greenwashingu, który umożliwi taksonomia, instytucje finansowe muszą wykluczyć gaz kopalny i energię jądrową ze wszystkich swoich produktów i obligacji sprzedawanych jako zrównoważone lub zielone

Banki, inwestorzy oraz ubezpieczyciele,

2 lutego 2022 r. Komisja Europejska zaproponowała włączenie gazu kopalnego i energii jądrowej do zrównoważonej taksonomii UE (1). Ta decyzja kończy 2-letnią sagę, która przekształciła oparty na nauce dokument mający na celu przekierowanie inwestycji na zrównoważone działania w wysoce upolityczniony druk urzędowy, skrzywiony w stronę poglądów zwolenników gazu kopalnego i energii jądrowej.

Ta decyzja jest nienaukowa i niesprawiedliwa, a odpowiedzialne instytucje finansowe muszą publicznie zobowiązać się do: wykluczenia gazu kopalnego i energii jądrowej ze swoich produktów i obligacji sprzedawanych jako zrównoważone, zielone lub odpowiedzialne.

Zarówno gaz kopalny (2), jak i energia jądrowa zostały wyłączone z taksonomii w końcowym raporcie grupy ekspertów powołanej przez Komisję Europejską. Powody tego wykluczenia były proste: energetykę gazową cechują znaczne emisje gazów cieplarnianych i nadal nie istnieje sprawdzone, zrównoważone rozwiązanie w zakresie unieszkodliwiania odpadów jądrowych (3). Jednak gazowi i atomowi lobbysci oraz europejskie państwa członkowskie mające istotne udziały w tych branżach nie zgodzili się z tym stanowiskiem, a Komisja Europejska celowo zezwoliła na włączenie nowych elektrowni jądrowych i inwestycji wykorzystujących gaz kopalny do unijnej taksonomii.

Co więcej, gaz kopalny i energia jądrowa były jak dotąd jedynymi rodzajami działalności, które skorzystały z opisywanego procesu. Energia jądrowa została poddana przeglądowi przez Wspólny Komitet Badawczy Komisji Europejskiej, gdzie grupa powiązana z przemysłem jądrowym(4) przedstawiła problem utylizacji odpadów jako rozwiązany. Nie wzięto pod uwagę możliwości wypadków i nie uwzględniono zagrożeń dla środowiska wynikających z łańcucha dostaw uranu(5). Inwestycje gazowe otrzymały zezwolenie na odejście od progu emisji gazów cieplarnianych w procesie wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła i mogą od teraz emitować ich 3 razy więcej niż inne metody produkcji energii zawarte w taksonomii(6).

Włączenie gazu kopalnego i energii jądrowej do taksonomii UE lekceważy liczne ostrzeżenia naukowców, organizacji pozarządowych i społecznych wskazujących, że taka decyzja zagraża zrównoważonej transformacji UE. Nowe elektrownie gazowe zgodnie z taksonomią, mogą emitować 270 g CO₂e/kWh, czyli więcej gazów cieplarnianych niż wynosi obecna średnia emisyjność produkcji energii elektrycznej w UE i od 16 do 38 razy więcej niż wynoszą emisje energii wiatrowej na lądzie(7), co na dekady zablokuje systemowi elektroenergetycznemu UE możliwość osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla(8). Odpady jądrowe nadal stwarzają poważne problemy dla zrównoważonego rozwoju(9). Ponadto do rozpoczęcia produkcji energii elektrycznej przez nowo wybudowane bloki jądrowe upłynie dużo czasu, co będzie wymagało rozbudowy elektrowni na paliwa kopalne. Zarówno energia jądrowa, jak i spalanie gazu mają ponadto negatywny wpływ na dostępność i jakość wody.

Włączając gaz kopalny i energię jądrową do unijnej taksonomii po nieprzejrzystym procesie, Komisja ignoruje cztery lata pracy instytucji i grup ekspertów UE oraz szkodzi flagowemu, unijnemu projektowi zrównoważonych finansów.

Własna platforma UE ds. zrównoważonego finansowania, a także wielu specjalistów i grup zajmujących się zrównoważonymi finansami, w tym europejska organizacja Eurosif oraz zasady odpowiedzialnych inwestycji ONZ(10), sprzeciwiły się propozycji Komisji, aby uwzględnić gaz kopalny i energię jądrową i podkreślają, że podkopałoby to zaufanie do nowych wytycznych, jak i miałyby szkodliwy wpływ na środowisko. Prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego wskazał, że EBI zastosuje własne – bardziej rygorystyczne – kryteria(11). Europejskie Stowarzyszenie Konsumentów (BEUC) podsumowało włączenie gazu i atomu do taksonomii jako „niedopuszczalny instytucjonalny greenwashing”.

To stanowisko podziela wielu spośród głównych użytkowników taksonomii, czyli instytucji finansowych. IIGCC – grupa inwestorów składająca się z ponad 370 instytucji, zarządzająca aktywami o wartości 50 bilionów dolarów – sprzeciwiła się włączeniu gazu kopalnego, mówiąc, że to „podważa wiarygodność taksonomii, a także zobowiązanie UE do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050”. Kilka indywidualnych instytucji finansowych zajęło podobne stanowiska w sprawie gazu i/lub energii jądrowej, np. Mirova we Francji, Achmea i ABP w Holandii, Union Investment i GLS w Niemczech oraz Raiffeisen Bank International w Austrii(12).

Odpowiedzialność spoczywa teraz na instytucjach finansowych, aby nie wprowadzać w błąd swoich klientów.

Nawet jeśli akt delegowany wymaga od instytucji finansowych oddzielnego deklaratywnego poparcia dla gazu kopalnego i/lub energii jądrowej, Europejczycy mają prawo oczekiwać, że sprzedawane przez instytucje finansowe zrównoważone produkty nie wspierają gazu kopalnego i energii jądrowej i nie muszą być zmuszeni do weryfikowania tego na własną rękę. Istniejący globalny rynek zielonych obligacji wyklucza paliwa kopalne i energię jądrową, podobnie jak kilka zielonych kwalifikatorów finansów detalicznych(13) w krajach europejskich: taksonomia UE nie może być pretekstem do wykonania kroku wstecz.

My, organizacje pozarządowe i społeczne apelujemy do instytucji finansowych o publiczne zobowiązanie się do wykluczenia zarówno gazu kopalnego, jak i energii jądrowej ze wszystkich produktów i obligacji sprzedawanych jako zrównoważone, ekologiczne lub odpowiedzialne. Wiąże się to w szczególności z wyłączeniem tych energii z funduszy z „artykułu 9”(14).

Europejczycy nie mogą być wprowadzani w błąd i utwierdzani w mylnym przekonaniu, że wybierając produkty zgodne z taksonomią popierają zrównoważoną transformację i wspierają ochronę klimatu, podczas gdy w rzeczywistości nieświadomie wspierają rozwój inwestycji w gaz kopalny i energię jądrową.

Sygnatariusze:

1. Urgewald

Regine Richter, Public Finance Campaigner

2. Reclaim Finance

Paul Schreiber, Financial Regulation Campaigner

3. European Environmental Bureau (EEB)

Christian Schaible, Policy Manager

4. Greenpeace France

Florence de Bonnafos, Senior Campaigner

5. Greenpeace Switzerland

Larissa Marti, Sustainable Finance Campaigner

- 6. Greenpeace Italy**
Alessandro Gianni, Campaign Director
- 7. Greenpeace Espana**
Meritxell Bennasar, Taxonomy Head
- 8. Greenpeace CEE**
Jasmin Duregger, Climate and Energy Campaigner
- 9. Global Witness**
Tara Connolly, Senior EU Gas Campaigner
- 10. CAN Europe**
Chiara Martinelli, Director
- 11. Shareaction**
Maria van der Heide, Head of EU Policy
- 12. Friends of the Earth Europe**
Colin Roche, Program Director
- 13. Les Amis de la Terre France – Friends of the Earth France**
Lorette Philippot, Private Finance Campaigner
- 14. MTVSZ.hu - National Society of Conservationists – Friends of the Earth Hungary**
Ákos Éger, Executive President
- 15. Friends of the Earth US**
Kate DeAngelis, International Finance Program Manager
- 16. Environmental Association "Za Zemiata" - Friends of the Earth Bulgaria**
Radostina Slavkova, Climate and Energy Coordinator
- 17. Friends of the Earth Finland**
Tanja Pulliainen, Chairperson
- 18. ReCommon**
Simone Ogno, Finance and Climate Campaigner
- 19. Fair Finance International**
Kees Koode, International Coordinator
- 20. 350.org**
Nick Bryer, Associate Director – European Campaigns
- 21. 350.org Japan**
Takayoshi Yokoyama, Leader
- 22. SumOfUs**
Leyla Larbi, Campaign Manager
- 23. WeMoveEU**
Virginia López Calvo, Senior Campaigner
- 24. ASUFIN**
Verónica Rodríguez, Communication Officer
- 25. Milieudefensie – Friends of the Earth Netherlands**
Kauther Yahya, Sustainable Finance Campaigner
- 26. Amazon Watch**
Maira Briss, Climate and Finance Director
- 27. BankTrack**
Johan Frijns, Executive Director
- 28. CEE Bankwatch**
Petr Hlobil, Fossil Fuel Area Leader
- 29. Change Finance**
Shonan Kothari, Campaigns and Communication Officer
- 30. .ausgestrahlt**
Julian Bothe, Nuclear Energy Campaigner
- 31. The KoalaKolektiv**
Karla Koala, activist group
- 32. Verbraucherzentrale Bremen**
Annabel Oelmann, Finance Head
- 33. Bellona Europe**

Lina Strandvåg Nagell, Sustainable Finance & Economy Manager

34. Bellona Germany

Dr. Erika Bellmann, Director

35. The Alliance of Associations Polish Green Network

Maciej Wereszczyński, Energy and Climate Program Coordinator

36. ZERO - Associação Sistema Terrestre Sustentável

Francisco Ferreira, Presidente

37. The Gastivists

Manolis and Ermioni, members of the Gastivists

38. Oil Change International

David Tong, Global Industry Campaign Manager

39. The Veblen Institute

Wojtek Kalinowski, Director

40. Revo prosper

Neus Casajuana, Presidente

41. Both Ends

Cindy Coltman, Senior Policy Officer

42. Just Finance International

Wawa Wang, Director

43. Nature & Environment (Natuur & Milieu)

44. Just Share

Hugo Robyn, Director – Climate Change Engagement

45. Global 2000

Patricia Lorenz, Nuclear Energy Campaigner

46. DUH

Constantin Zerger, Energy and Climate Director

47. Climáximo

Joao Costa, Volunteer

48. Bürgerbewegung Finanzwende

Magdalena Senn, Sustainable Finance Campaigner

49. Counter Balance

Xavier Sol, Director

50. Stand.earth

Gary Cook, Global Climate Campaigns Director

51. Corporate Europe Observatory

Belén Balanyá, Climate and Energy Researcher

52. Centre for Transport and Energy

Šimon Batík, Project Coordinator

53. Fundacja EkoRozwoju / The Foundation for Sustainable Development

Krzysztof Smolnicki, Board President

54. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot

Diana Maciąga, Climate and energy campaigner

55. Stowarzyszenie Edukacyjno-Kulturalne Wspólna Ziemia

Radosław Sawicki, Board President

56. Opzione Zero

Marino Favaretto, Representative

57. Mekong Watch

Kiguchi Yuka, Director

58. Hiilivapaa Suomi (Coal-free Finland)

Le Vo, Campaign Coordinator

59. Alliance for Future Generations – Fiji

Seru Lavatenalagi, Coordinator

60. Mom Loves Taiwan Association

Gloria K.J Hsu, Board Member

61. Jubilee Australia Research Centre

- Dina Rui, Campaigns Director
- 62. Solutions For Our Climate**
Dongjae Oh, Researcher
- 63. Associazione Bianca Guidetti Serra**
Donato Cardigliano, Representative
- 64. Cedeuam UniSalento**
Michele Carducci, Director
- 65. Ecoistituto della Valle del Ticino**
Oreste Magni, President
- 66. Fairwatch Italy**
Monica Di Sisto, Vice-President
- 67. Associazione spazi popolari**
Laura Imperiale, Representative
- 68. Disarmisti esigenti**
Ennjo Cabiddu, Activist
- 69. Legambiente Leverano e della Terra d'Arneo**
Fernando Vantaggiato, Representative
- 70. Coordinamento ravennate "Per il Clima-Fuori dal Fossile"**
Giuseppe Tadolini, Coordinator
- 71. Action Aid Denmark**
Magnus Jensen Nielsen, Sustainable Finance Researcher
- 72. Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, Poland**
Radosław Gawlik, President
- 73. Re-set: platform for social-ecological change**
Kubala Radek, Campaigner
- 74. Associazione ambientalista Eugenio Rosmann**
Claudio Siniscalchi, Representative
- 75. Facing Finance**
Thomas Küchenmeister, Managing Director
- 76. People of Asia for Climate Solutions**
Xiaojun Wang, Executive Director
- 77. Mani Rosse antirazziste**
Rachele Collela, Member
- 78. Earthlife Namibia**
Kohrs Bertchen, Chair
- 79. Comitati cittadini per l'ambiente**
Giovanna Margadonna, Representative
- 80. COBAS Confederazione Comitati di Base**
Vincenzo Miliucci, Member of the National governance
- 81. Coord.ravennate "Per il Clima - Fuori dal Fossile"**
Giuseppe Tadolini, Representative
- 82. Emergenzaclimatica.it**
Angelo Gagliani, Representative of the editorial board
- 83. Campagna Per il Clima Fuori dal Fossile**
Renato Di Nicola, Representative
- 84. Movimento No TAP/SNAM Brindisi**
Cosimo Quaranta, Representative
- 85. Trivelle Zero Molise**
Marcella Stumpo, Representative
- 86. Trivelle Zero Marche**
Fabrizio Recanatesi, Representative
- 87. Fundacion Chile Sustentable**
Sara Larrain, Director
- 88. Open Plan Foundation**
Magdalena Klarenbach, Board Member

89. Polish Ecological Club Mazovian Branch
Urszula Stefanowicz, Policy Officer and Project Coordinator
90. Polish Ecological Club East-north brange
Jadwiga Kopeć, Coordinator
91. Forum Ambientalista
Simona Ricotti, Representative
92. EkoStandrez
Romana Leban, Representative

Kontakt:

Diana Maciąga, Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot,
diana@pracownia.org.pl, +48 502 646 890 (PL/ENG)

Paul Schreiber, Campaigner, Reclaim Finance, paul@reclaimfinance.org, +33 689 02 07 88 (EN/FR)

Ognyan Seizov, International Communication, Urgewald, ognyan.seizov@urgewald.org, + 49 (0)30 863 2922 61 (EN/GER)

Przypisy:

1. Szczegółowa analiza aktu delegowanego znajduje się w [analizie Reclaim Finance](#).
2. Gaz kopalny został uwzględniony pod warunkiem nie emitowania więcej niż 100gCO_e/kWh. Ten próg jest znacznie poniżej obecnych emisji najlepiej działających elektrowni (od 210 do 230 g CO_e/kWh w przypadku kogeneracji) i wymagałby masowego wykorzystania technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. Biorąc pod uwagę wątpliwości co do efektywności technologii wychwytywania dwutlenku węgla i ich bardzo wysokich kosztów, jest mało prawdopodobne, aby takie elektrownie powstawały, a gaz byłby praktycznie wyłączony z taksonomii.
3. Świat wyprodukował już około [250 000 do 300 000 ton](#) supertoksycznych, wysoce-radioaktywnych odpadów, nie mając żadnych obiektów geologicznych do ich przechowywania.
4. Zobacz [dochodzenie Greenpeace](#) w sprawie powiązań JRC (Wspólnego Komitetu Badawczego Komisji Europejskiej) z przemysłem jądrowym.
5. Analiza raportu JRC (Wspólnego Komitetu Badawczego Komisji Europejskiej) znajduje się w raporcie [Okology Institute](#), grupy [SCHEER](#) i niemieckiej [BASE](#). Podsumowanie jest również dostępne w raporcie [Reclaim Finance](#).
6. Inne metody produkcji energii elektrycznej lub ciepła zawarte w taksonomii wyznaczają próg 100gCO_{2e}/kWh. Ponadto próg 270 gCO₂/kWh dla gazu dotyczy bezpośredniej emisji w punkcie spalania, podczas gdy 100gCO₂/kWh dotyczy analizy pełnego cyklu życia: [IPPC](#) stwierdza, że dla gazu kopalnego stanowi to średnią 32% różnicę w emisji.
7. Wartość 270gCO_{2e}/kWh jest wyższa niż wartość ustalona przez [Europejski Bank Inwestycyjny](#) dla swoich pożyczek (250gCO_{2e}/kWh). Jest znacznie powyżej obecnej średniej emisyjności produkcji energii elektrycznej w Europie (215 gCO_e/kWh w 2020 r. według [IEA](#) i 226 gCO_{2e}/kWh w 2020 r. według [Ember](#)) oraz emisji energii odnawialnej (np. 8 do 83g dla fotowoltaiki i 7 do 16 dla lądowej energetyki wiatrowej w Europie w pełnej analizie cyklu życia, zgodnie z niedawnym badaniem [ONZ](#)).
8. Amortyzacja inwestycji wymaganych do budowy elektrowni gazowej zajmuje zwykle ponad 10 lat (na przykład w kilku stanach Ameryki Północnej [od 9 do 17 lat](#)), a elektrownie gazowe w Europie działają średnio [25-30 lat](#), nawet do [40-50 lat](#) w Stanach.
9. Więcej informacji można znaleźć w [raporcie Platform on Sustainable Finance](#) oraz w [stanowisku EEB](#).
10. Zobacz [artykuł](#) Elise Attal i Jana Vandermostena.
11. Zobacz [artykuł Bloomberg](#) o opinii prezydenta Hoyera na temat taksonomii.

12. Dyrektor generalny francuskiej Mirowsa [wypowiedział się publicznie](#) przeciwko włączeniu gazu do taksonomii. Kilku [niemieckich graczy finansowych](#) i [austriacki RBI](#) wypowiedziało się przeciwko włączeniu energii jądrowej. [Holenderscy gracze finansowi](#) - w tym Achmea, [ABP](#), [ABN AMRO](#) i Triodos - wydali oświadczenia przeciwko włączeniu do taksonomii obu rodzajów energii. [Duński Folkesparekassen i Merkur Cooperative Bank](#) również wypowiedziały się przeciwko włączeniu gazu.
13. W tym Nordic Green Swan Ecolabel i francuski Greenfin.
14. Fundusz z art. 9 (rozporządzenie SFDR) jest zdefiniowany jako „fundusz, którego celem są zrównoważone inwestycje lub ograniczenie emisji dwutlenku węgla”.